СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
СОФИЯ
Вх. №: НУЗ-216
16.12.2025 г.

РЕЦЕНЗИЯ

Относно научната дейност на кандидата **доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева** за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление ш. 6.3 „Животновъдство“ с научна специалност: „Развъждане на с. ст. животни, биология и биотехника на размножаването“

Член на научното жури: проф. д-р Цонка Атанасова Оджакова, Научен център по животновъдство и земеделие – гр. Смолян, професионално направление 6.3 “Животновъдство“ с научна специалност: "Развъждане на с. ст. животни, биология и биотехника на размножаването“ и „Овцевъдство и козевъдство“ определена със Заповед РД 05-220/07.09.2025 г. на Председателя на ССА – София.

I. Кратко представяне на кандидата

Конкурсът е обявен за нуждите на ИПЖЗ - Троян, в ДВ № 65/08.08.2025 г. Кандидат за конкурса е доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева, родена на 14.03.1979 г. в гр. Ловеч. Завършва през 2003 г. специалност “Ветеринарна медицина” във Ветеринарномедицински факултет, към Тракийски университет, Стара Загора. От 2009 г. до 2015 г. е научен сътрудник III степен в Отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството“, ИПЖЗ гр. Троян. През 2014 г. защитава дисертация на тема „Етологични и физиологични аспекти на взаимовръзката „майка-новородено” при кози от породата ББМ и техни кръстоски“ за присъждане на образователна и научна степен доктор. През 2015 г. придобива академична длъжност „Главен асистент“, а през 2019 г. „доцент“ по научна специалност „Овцевъдство и козевъдство“. Доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева е ръководител отдел „Планинско животновъдство и биотехнологии в животновъдството“ – ИПЖЗ гр. Троян през периода 2016 – 2019 г., а от 2022 г. е ръководител отдел „Животновъдство в планинските региони“.

Доц. Стойчева владее английски и руски на ниво В1, хоноруван преподавател е във ВМФ към Лесотехническия университет, член на Дирекционния съвет на ИПЖЗ - Троян от 2016 г., на експертно-научен съвет към „Асоциация за развъждане на млечни породи кози“, на редколегията на списание “Journal of Mountain Agriculture on the Balkans”, участва в комисии към МЗХ.

II. Наукометрични данни на представената научна продукция

Прегледът на представените документи показва, че процедурата по разкриване и обявяване на конкурса е проведена в съответствие с изискванията на действащите нормативни актове. Комисията по чл. 108 за контрол върху процедурите за развитие на академичния състав в ССА е извършила проверка на подадените материали, констатирала е тяхната редовност и е предложила доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева да бъде допусната до участие в конкурса. Кандидатката е регистрирана в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове (https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/42340) в системата на НАЦИД, като е покрила изискуемите минимални показатели за заемане на академичната длъжност „Доцент“ и за придобиване на ОНС „Доктор“. Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е изготвен и оформен коректно. Той е в пълно съответствие с Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия и отговаря на критериите за заемане на академичната длъжност „Професор“. Материалите за участие в конкурса не дублират тези, използвани в предходните конкурси за заемане на академичните длъжности „Главен асистент“ и „Доцент“, както и за придобиване на ОНС „Доктор“, за което са приложени съответните удостоверяващи справки. Всички документи по изисквания за участие в процедурата са надлежно изпълнени и доказани. В тази връзка считам, че доц. д-р Енева-Стойчева може да бъде допусната до етапа на оценка на научната ѝ продукция, тъй като кандидатурата отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и на допълнителните изисквания, регламентирани в Правилника за развитието на академичния състав в ССА.

Доц. д-р Стойчева е представила общо 94 бр. научни публикации. От тях 7 публикации са свързани с процедурата по придобиване на ОНС „Доктор“, 5 публикации – с конкурса за заемане на академичната длъжност „Главен асистент“, а 49 публикации – с процедурата за заемане на академичната длъжност „Доцент“, които не подлежат на разглеждане в настоящия конкурс. Съгласно критериите за оценка, за изготвяне на настоящото становище подлежат на анализ 33 бр. научни публикации. От представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания и изискванията на ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „Професор“ е видно, че общият брой точки, събрани от доц. д-р Стойчева, възлиза на 667,03 точки при изискуем минимум от 600 точки.

Разпределението на точките по показатели е следното:

- *Показател А* - ***50 точки***.

- *Показател В* - ***129,2 точки.***

Представени са 10 публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и/или Scopus), като сборът от точките по този показател превишава изисквания минимум от 100 т.

- *Показател Г* - **232,83 точки.**

Посочените 23 публикации са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни издания. Общият брой точки по този показател значително надвишава минималното изискване от 200 т.

- *Показател Д* - ***105 точки.***

Представени са 7 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в утвърдени международни бази данни, в списания Web of Science с Q1 и Q2 и в Scopus Q2 и Q1. Сборът от точките по този показател надвишава изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор".

- *Показател Е* - ***200 точки.***

Включват се ръководство на 1 успешно защитил докторант и 1 отчислен с право на защита; участие в 8 национални научни проекта (3 от тях финансирани от външни за ССА източници – МОН и ЛТУ); ръководство на 2 национални проекта, финансиран от ССА – София. Кандидатката изпълнява и допълнителните изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор", предвидени в Правилника за развитие на академичния състав в ССА, а именно:

- заема академичната длъжност „Доцент" повече от 2 години;
- представила е необходимите равностойни публикации в група В, които не дублират използваните за предходни конкурси и за придобиване на ОНС „Доктор";
- покрива минималните национални изисквания съгласно ППЗРАСРБ и вътрешния правилник;
- в допълнение е представила 5 публикации с импакт фактор или импакт ранг, отразени в базите Web of Science и Scopus, които не са използвани в предходни конкурси. Общият SJR е 0.893;

- първи, втори или кореспондиращ автор е в 50% от публикациите, с които участва в конкурса;
- няма трудове „под печат“
- съръководител е на 1 успешно защитил докторант и ръководител на 1 отчислен с право на защита;
- ръководи 2 национални проекта към ССА - София;
- член на редколегията на списание „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans“;
- изготвила е над 50 рецензии за списание „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans“;
- рецензент по проекти на Тракийския университет и член на експертна група за оценка на докторски програми към Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА);
- член на експертно-научен съвет към „Асоциация за развъждане на млечни породи кози“;
- хоноруван преподавател през периода 2021 - 2025г. в Лесотехнически университет, специалност „Ветеринарна медицина“ към катедра „Анатомия, хистология, физиология и животновъдни науки“;
- рецензент е на научноизследователски проекти към ССА и списание Bulgarian journal of agricultural science;
- участвала е в 30 научни конференции и форуми, като 25 от тях са на международни конференции.

Всички представени публикации са изцяло в тематичния обхват на професионално направление 6.3.„Животновъдство“ с научна специалност „Развъждане на с. ст. животни, биология и биотехника на размножаването“. Научната продукция напълно покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор“.

На базата на своята цялостна научна продукция, кандидатката представя справка за научните и научно-приложни приноси.

III. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Научните интереси на кандидата в специалност "Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването" са в следните направления:

- Репродуктивна физиология и технологии на размножаването при преживни животни – включително настъпване на пубертета, репродуктивен статус при мъжки и женски индивиди, оптимизиране на репродуктивната ефективност чрез хормонални и технологични методи.
- Перинатални и неонатални фактори, влияещи върху жизнеспособността и ранното развитие на новородените – физиологични, поведенчески и управленски аспекти при агнета и ярета.
- Плацентарна физиология и влиянието ѝ върху продуктивността – изследване на връзките между плацентарни характеристики, генотип и продуктивни показатели при дребни преживни животни.
- Селекция и подобряване на продуктивните и адаптационни качества при преживни животни – анализ на биологични и управленски фактори, повлияващи основни селекционни признаци при местни и внесени породи.
- Качествени и технологични характеристики на животински продукти – проучване на физико-химичния състав, породна специфика и технологични свойства на мляко, месо и млечни продукти от преживни животни.
- Дигитализация и иновации в управлението на животновъдните системи – прилагане на интелигентни мониторингови системи, машинно обучение и съвременни технологии за подобряване на управлението и продуктивността.

Въз основа на получените резултати от научноизследователската дейност за периода се открояват по-важни научни и теоретични приноси с оригинален характер.

При изследванията на репродуктивна физиология и биотехнологии на размножаването са установени физиологични и морфологични фактори, определящи настъпването на пубертета при мъжки ярета от различни породи. Установени са корелации между тегло, размер на тестисите, спермопродукция и хормонални нива, с практическо значение за селекция и управление на репродуктивния процес. Оптимизирана е хормоналната синхронизация при овце – доказана е по-висока заплодяемост при прилагане на 400 IU PMSG. **Публикации Г.2; Г.7.7; Г7.23.**

Проучени са перинатални и неонатални фактори, влияещи върху жизнеспособността и развитието на дребни преживни животни, като са идентифицирани основните показатели, влияещи върху продължителността на бременността и теглото при раждане при кози и овце.

Изяснена е ролята на темперамента и майчиното поведение на козите за преживяемостта на яретата. Разработени са модели за растеж и развитие на ярета до отбиване – основа за ранна фенотипна селекция. **Публикации В4.2; В4.6; В4.7; Г7.8.**

Анализирано е влиянието на паритета (броят на окозванията) и генотипа върху морфологията и функционалните характеристики на плацентата при кози. Изследвани са взаимовръзките между теглото на плацентата и теглото на новородените, както и въздействието на пола и типа на раждане. Установено е, че плацентата на козите, раждащи за първи път, е с най-ниско тегло, а при тези за четвърти път е значително най-високо. Доказани са корелации между плацентарната ефективност и теглото на новородените – индиректен селекционен признак за жизнеспособност. **Публикации Г7.1; Г7.9.**

Проведени са комплексни изследвания върху автохтонни овце (Старопланинска цигай, Каракачанска) и породата Романовска. Получените резултати имат важно значение за разработването на стратегии за ефективна селекция, опазване на генетичния потенциал и подобряване на продуктивността на местните породи овце, адаптирани към специфичните условия на България. **Публикации Г7.3; Г7.4; Г7.6; Г7.16; Г7.22.**

Извършени са задълбочени проучвания върху качествените и технологичните характеристики на животински продукти, изяснено е влиянието на породата и казеиновия състав върху качеството на козе мляко и сирене. Доказано е, че кефирът от козе мляко има по-благоприятен мастнокиселинен профил и по-нисък атерогенен индекс, проучени са биохимичните и технологични параметри на козето месо с цел подобряване на преработвателните технологии. **Публикации В4.8; Г7.12; Г7.15.**

Извършени са иновативни проучвания в дигитализацията и иновациите в животновъдството, разработен е метод за автоматично разпознаване на поведението на говеда чрез машинно обучение с точност до 99%, внедрена е интелигентна сензорна станция за мониторинг на почвени и климатични параметри на пасищата, анализирани са възможностите на IoT, биометрични сензори и блокчейн технологии за дигитално управление на животновъдните системи. **Публикации В4.4; В4.9; Г7.14.**

Приносите на доц. Енева-Стойчева имат висока научна и приложна стойност, обединявайки класическа физиология, иновативни биотехнологии и цифрови решения за устойчиво и прецизно животновъдство.

IV. Значимост на получените резултати

В научноизследователската дейност **доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева** представя актуални и задълбочени научни разработки. Приложени са съвременни методи на изследвания, апаратура и методи на обработка на получените резултати. Направените изводи имат научно, теоретично и практическо значение.

V. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания. Допълнителни дейности

Както беше посочено по-горе, доц. д-р Стойчева е представила ръководство на 2 научни проекта и участие в системата на ССА – София, което демонстрира нейните умения за работа в екип и инициативност в научноизследователската дейност. Тя е извела 1 успешно защитил докторант, 1 отчислен с право на защита, което е показател за активното ѝ участие в подготовката на млади учени и специалисти. Високата компетентност и утвърденият авторитет на доц. д-р Стойчева-Енева като учен се потвърждават и от участието ѝ в организационни и експертни комисии. Тя е член на Дирекционния съвет на ИПЖЗ – Троян, на експертно-научен съвет към „Асоциация за развъждане на млечни породи кози“, на редколегията на списание „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans“, участва в комисии към МЗХ.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам забележки по отношение на представената научна продукция. Познавам доц. д-р Стойчева и личните ми впечатления са, че тя е висококвалифициран и утвърден специалист с дълбоки познания и значителен опит в своята научна област. Отличава се с прецизност, отговорност и последователност в работата си, като подхожда с висок професионализъм към всяко изследване и проект. Доц. д-р Стойчева демонстрира ангажираност, инициативност и умение за ефективна работа в екип, което е ключово за успешното реализиране на научноизследователските задачи, по които работи. Тя е коректен и етичен колега, ползва се с уважение и авторитет сред научната общност и е високо ценена както за своите професионални постижения, така и за личните си качества.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От представените в конкурса документи се установява, че научноизследователската, научната и приложната дейност на **доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева** отговаря на изискванията на Закона за развитие на научния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в Селскостопанската академия. Това ми дава основание да

оценя положително цялостната дейност на кандидатката и да призова членовете на почитаемото жури да гласуват положително и да предложат на Научния съвет да бъде избрана на академичната длъжност професор **доц. д-р Светослава Тодорова Енева-Стойчева** в област на висше образование 6. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление 6.3 „Животновъдство“ и научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“, в Институт по планинско животновъдство и земеделие - Троян.

Дата: 27.11.2025 г. **ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА:**

гр. Смолян / Проф .д-р Цонка Оджакова/

REVIEW

Regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva for occupying the academic position of "Professor" in Higher Education Area 6. "Agricultural Sciences and Veterinary Medicine", Professional Field 6.3. "Animal Science" with scientific specialty: "Animal breeding, reproduction biology and biotechnology, of reproduction."

Member of the Scientific Jury: Prof. Dr. Tsonka Atanasova Odjakova, Research Center for Animal Breeding and Agriculture – Smolyan, Professional Field 6.3. "Animal Science" with scientific specialty: "Animal breeding, reproduction biology and biotechnology, of reproduction." and "Sheep and Goat Breeding", appointed by Order No. RD 05-220/09.10.2025 of the President of the Agricultural Academy – Sofia.

I. Brief presentation of the candidate

The competition was announced for the needs of the Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture (IMSA) – Troyan, published in the State Gazette No. 65/08.08.2025. The candidate is Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva, born on 14.03.1979 in the town of Lovech. She graduated in 2003 with a degree in "Veterinary Medicine" from the Faculty of Veterinary Medicine at Trakia University, Stara Zagora. From 2009 to 2015, she worked as a Research Associate III Degree in the Department of Mountain Livestock Breeding and Biotechnology in Animal Husbandry at IMSA – Troyan. In 2014, she defended her doctoral dissertation titled "Ethological and Physiological Aspects of the Mother-Newborn Relationship in Bulgarian White Dairy Goats and Their Crossbreeds," obtaining the educational and scientific degree "Doctor." In 2015, she was awarded the academic position "Chief Assistant," and in 2019 "Associate Professor" in the scientific specialty "Sheep and Goat Breeding." Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Eneva-Stoycheva served as head of the "Mountain Livestock Breeding and Biotechnology in Animal Husbandry" department at IMSA – Troyan between 2016 and 2019, and since 2022, she has headed the "Animal Science in Mountain Regions" department.

Assoc. Prof. Stoycheva is proficient in English and Russian at level B1, a part-time lecturer at the Faculty of Veterinary Medicine of the University of Forestry, a member of the Board of Directors of IMSA – Troyan since 2016, of the Scientific Expert Council of the Association for Breeding Dairy Goat Breeds, a member of the editorial board of the *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, and participates in committees at the Ministry of Agriculture.

II. Scientometric data of the presented scientific output

A review of the submitted documents shows that the competition procedures were conducted in accordance with the applicable laws and regulations. The Committee under Article 108, overseeing academic staff development procedures at the Agricultural Academy, verified the submitted materials, confirmed their compliance, and recommended that Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Eneva-Stoycheva be admitted to participate in the competition. The candidate is registered in the Registry of Academic Staff and Defended Dissertations (https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/42340) in the NACID system, and has met the minimum criteria required for the academic position "Associate Professor" and for obtaining the PhD degree.

The submitted documentation, both in paper and electronic form, has been correctly compiled and formatted. It fully complies with the Regulations for Academic Staff Development at the Agricultural Academy and meets the criteria for occupying the academic position of "Professor." The materials do not duplicate those used in previous competitions for the positions of Chief Assistant and Associate Professor, nor those used for obtaining the PhD degree, as confirmed by the relevant reference documents.

All eligibility documents are duly completed and verified. Therefore, in my opinion, Assoc. Prof. Dr. Eneva-Stoycheva may proceed to the evaluation stage of her scientific output, as her application meets the requirements of the Academic Staff Development Act, its implementing regulations, and the internal regulations of the Agricultural Academy.

Assoc. Prof. Dr. Stoycheva has submitted a total of 94 scientific publications. Of these, 7 publications are related to the PhD procedure, 5 to the competition for "Chief Assistant", and 49 to the competition for "Associate Professor", which are not subject to review in the current evaluation. Based on the evaluation criteria, 33 scientific publications are to be analyzed for this review. According to the reference document for meeting the national minimum requirements and the rules of the Agricultural Academy for the academic position "Professor," Assoc. Prof. Dr. Stoycheva has accumulated a total of 667.03 points, exceeding the minimum requirement of 600 points.

The point distribution across the indicators is as follows:

- Indicator A – 50 points.
- Indicator B – 129.2 points.

  Ten publications indexed in recognized international scientific databases (Web of Science and/or Scopus), exceeding the required minimum of 100 points.
- Indicator G – 232.83 points.

  A total of 23 publications in indexed scientific journals, significantly surpassing the minimum requirement of 200 points.

- Indicator D – 105 points.

  Seven citations in journals indexed in international databases (Web of Science Q1–Q2 and Scopus Q1–Q2), surpassing the minimum for the position of Professor.
- Indicator E – 200 points.

  This includes supervision of 1 successfully defended PhD student and 1 withdrawn with the right to defend; participation in 8 national research projects (3 of which externally funded by Trakia University and the University of Forestry); leadership of 2 national projects funded by the Agricultural Academy – Sofia.

The candidate also fulfills the additional internal requirements for the position of Professor, as set out by the Academy:

- Has held the academic position of Associate Professor for more than 2 years.
- Submitted the required equivalent publications under indicator B, not previously used for earlier competitions or the PhD degree.
- Meets the national minimum requirements under the regulations and internal rules.
- Has submitted 5 new articles with impact factor or rank (SJR total: 0.893), indexed in Web of Science and Scopus.
- Is first, second, or corresponding author in 50% of the publications included in this competition.
- Has no articles "in press."
- Supervisor of 1 successfully defended PhD student and advisor of 1 withdrawn with the right to defend.
- Leads 2 national projects at the Agricultural Academy – Sofia.
- Editorial board member of *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*.
- Authored over 50 reviews for the same journal.
- Reviewer of research projects at Trakia University and expert evaluator of PhD programs at the National Evaluation and Accreditation Agency (NEAA).
- Member of the Expert Scientific Council of the Association for Breeding Dairy Goat Breeds.
- Visiting lecturer in Veterinary Medicine at the University of Forestry (Department of Anatomy, Histology, Physiology and Animal Science) between 2021–2025.
- Reviewer of research projects at the Agricultural Academy and the *Bulgarian Journal of Agricultural Science*.
- Participated in 30 scientific conferences and forums, 25 of which were international.

All submitted publications fall fully within the scope of Professional Field 6.3. "Animal Science" with a scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction." The scientific output fully meets the requirements for the position of "Professor."

Based on her full scientific contributions, the candidate has submitted a summary of her scientific and applied contributions.

III. Main areas of research activity and key scientific contributions

The candidate's scientific interests in the specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction" include:

- Reproductive physiology and reproductive technologies in ruminants – including the onset of puberty, reproductive status of males and females, optimization of reproductive efficiency through hormonal and technological methods.
- Perinatal and neonatal factors affecting the viability and early development of newborns – physiological, behavioral, and management aspects in lambs and kids.
- Placental physiology and its influence on productivity – studying the relationships between placental characteristics, genotype, and productivity in small ruminants.
- Selection and improvement of productive and adaptive qualities in ruminants – analysis of biological and management factors influencing key selection traits in local and imported breeds.
- Quality and technological characteristics of animal products – studying the physicochemical composition, breed specifics, and technological properties of milk, meat, and dairy products from ruminants.
- Digitalization and innovation in livestock management systems – application of intelligent monitoring systems, machine learning, and modern technologies to improve management and productivity.

Based on research conducted during the evaluation period, the following scientific contributions with original character stand out:

In studies on reproductive physiology and biotechnology of reproduction, physiological and morphological factors determining puberty in male kids of different breeds have been identified. Correlations between body weight, testicular size, sperm production, and hormone levels have been established, with practical implications for selection and reproductive management. Hormonal synchronization in ewes has been optimized — with a demonstrated increase in fertility when applying 400 IU PMSG. **(Publications G.2; G.7.7; G.7.23).**

Perinatal and neonatal factors affecting the viability and development of small ruminants have been studied, with key factors affecting gestation length and birth weight in goats and sheep identified. The role of temperament and maternal behavior for kid survival has been clarified. Growth models up to weaning have been developed as a basis for early phenotypic selection. **(Publications B4.2; B4.6; B4.7; G7.8).**

The influence of parity and genotype on placental morphology and functionality in goats has been analyzed. Relationships between placental weight and birth weight have been studied, along with the effects of sex and type of birth. The placenta of first-parity goats was shown to have the lowest weight, while that in fourth-parity goats was the heaviest. Correlations between placental efficiency and birth weight were identified — serving as indirect selection traits for viability. **(Publications G7.1; G7.9).**

Comprehensive research has been carried out on indigenous sheep breeds (Stara Planina Tsigai, Karakachan) and the Romanov breed. The results are important for developing strategies for effective selection, preservation of genetic resources, and improved productivity in local sheep breeds adapted to Bulgarian conditions. **(Publications G7.3; G7.4; G7.6; G7.16; G7.22).**

Detailed studies have been conducted on the quality and technological characteristics of animal products, highlighting the effect of breed and casein profile on goat milk and cheese quality. Goat milk kefir was shown to have a more favorable fatty acid profile and lower atherogenic index. Biochemical and technological parameters of goat meat were analyzed with the aim of improving processing technologies. **(Publications B4.8; G7.12; G7.15).**

Innovative studies in digitalization and livestock technology have been conducted. A method was developed for automatic recognition of cattle behavior using machine learning with 99% accuracy. An intelligent sensor station was implemented for monitoring soil and climatic parameters in pastures. The potential of IoT, biometric sensors, and blockchain technologies for digital livestock management was analyzed. **(Publications B4.4; B4.9; G7.14)**

The contributions of Assoc. Prof. Eneva-Stoycheva possess high scientific and applied value, integrating classical physiology, innovative biotechnology, and digital solutions toward sustainable and precise livestock breeding.

IV. Significance of the results obtained

In her research activities, Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva presents up-to-date and in-depth scientific developments. Modern research methods, equipment, and data processing techniques have been applied. The conclusions drawn are of scientific, theoretical, and practical significance.

V. Initiative and leadership in scientific research. Additional activities

As previously noted, Assoc. Prof. Dr. Stoycheva has led 2 research projects and participated, demonstrating her teamwork skills and initiative in research activities. She has supervised 1 successfully defended PhD student and 1 withdrawn with the right to defend, indicating her active involvement in the training of young scientists and specialists. Her high competence and established authority as a scientist are further confirmed by her participation in organizational and expert committees. She is a member of the Board of Directors of IMSA – Troyan, of the Scientific Expert Council of the Association for Breeding Dairy Goat Breeds, and the editorial board of *Journal of Mountain Agriculture on the Balkans*, and has taken part in committees at the Ministry of Agriculture.

VI. Critical remarks, questions and recommendations to the candidate

I have no remarks regarding the presented scientific output. I know Assoc. Prof. Dr. Stoycheva personally, and my impression is that she is a highly qualified and established specialist with deep knowledge and extensive experience in her field. She is distinguished by precision, responsibility, and consistency in her work, approaching each study and project with high professionalism. Assoc. Prof. Dr. Stoycheva demonstrates commitment, initiative, and strong teamwork skills, which are essential for the successful implementation of scientific research. She is an ethical and respected colleague, well-regarded for her professional accomplishments and personal qualities.

CONCLUSION

The documents submitted in the competition show that the research, scientific, and applied activities of Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva meet the requirements of the Academic Staff Development Act of the Republic of Bulgaria and the Regulations for Academic Staff Development at the Agricultural Academy. Therefore, I recommend the candidate for election to the academic position of "Professor" and propose that the Scientific Council appoint Assoc. Prof. Dr. Svetoslava Todorova Eneva-Stoycheva to the position of Professor in Higher Education Area 6. "Agricultural Sciences and Veterinary Medicine," Professional Field 6.3. "Animal Science," with scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction," at the Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture – Troyan.

Date: 27.11.2025

Prepared by:

/ Prof. Dr. Tsonka Odjakova /